

تحلیل و بررسی معماری همساز با اقلیم منطقه سرد و کوهستانی بر مبنای مدل‌های گیونی، اوانز، شاخص دمای موثر (نمونه موردی شهرستان سراب)

هانیه حسن زاده خبیر^{1*}، دکتر حسن ستاری ساربانقلی²

1- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات آذربایجان شرقی E-
mail: haniyeh.hasanzadeh@yahoo.com

2- استادیار گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات آذربایجان شرقی E-
mail: sattari_hassan@yahoo.com

چکیده

امروزه بدلیل تشدید استفاده بی رویه از انرژی های محدود فسیلی، بحث طراحی صحیح ساختمانها و کالبد شهرها براساس اقلیم پیرامون خود به یکی از موضوعات روز دنیا تبدیل شده است. در این راستا با توجه به گستردگی اقلیم سرد و خشک، توجه به طراحی بناها و کالبد شهرهای این اقلیم که از مصرف کنندگان عمده انرژی های فسیلی به شمار می روند، می تواند بخش عمده ای از مصرف و در نتیجه آلودگی های ناشی از مصرف آنها را تقلیل دهد. هدف از این مقاله بررسی معماری همساز با اقلیم منطقه سرد و خشک و به ویژه شهرستان سراب به عنوان یکی از سردترین شهرهای موجود در اقلیم ایران، بر مبنای مدل های گیونی، اوانز و شاخص دمای موثر براساس اطلاعات بدست آمده از ایستگاه هواشناسی سینوپتیک آذربایجان شرقی طی سالهای (1390-1370) و به تبع آن بررسی راهکارهای طراحی کالبد بناها متناسب با این اقلیم می باشد. در این مقاله روش پژوهش به صورت تحلیلی-توصیفی، بر اساس مطالعات کتابخانه ای و اطلاعات بدست آمده از اداره هواشناسی آذربایجان شرقی می باشد و امید است که نتایج مطلوبی در کاهش مصرف انرژی های فسیلی و در نتیجه کاهش آلودگی منطقه ای و جهانی به همراه داشته باشد.

واژه های کلیدی: معماری همساز با اقلیم، گیونی، اوانز، شاخص دمای موثر، سراب

مقدمه

انسان به تجربه آموخته است که به کمک معماری، فضای اطراف خود را در شرایط گرمایی مناسب ثابت نگه دارد؛ هر چند در این زمینه همیشه موفق نبوده است و سرپناه او گاه خود موجب ناراحتی گرمایی می شود [رازجویان، محمود، 1388: ص9]. برای تثبیت راحتی گرمایی درون خانه، از انقلاب صنعتی به بعد، استفاده بی دریغ از انرژی فسیلی معمول شد و به تدریج در بعضی موارد به اتلاف منابع انجامید، تا جایی که امروزه از وحشت کمبود این نوع انرژی باید دست به دامن انرژی غیرفسیلی لایزال از نوع آفتاب و باد شویم. به هر تقدیر با وجود همه این مسائل، امروزه باید در حداقل فضای ممکن خانه هایی